לע"נ
נתנאל בן ציפורה ושלמה רפאל בן אסתר
ת.נ.צ.ב.ה

פרפרת

גליון
663

פרשת תולדות תשפ"ו

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (כה, יט)

מרן ראש הישיבה **הגראי"ל שטיינמן** זצוק"ל השתתף פעם בכינוס שנערך להורי תלמידות הסמינרים, ובמהלכו נשאו דברים אנשי חינוך בולטים שהסבירו כיצד יש לנהל בית יהודי וכיצד להחדיר בילדים את ההשקפה הטהורה.

אחרון הדוברים היה רבינו הגראי"ל: "שמעתי כאן הרבה שיטות ודרכים להצליח בחינוך הילדים", אמר מרן ראש הישיבה, "אנחנו לא יודעים איזו מהשיטות הללו מוצלחת יותר ומתאימה יותר לכל אחד מהילדים".

"אבל דבר אחד אני כן יודע", הוסיף, "על פי רוב, אם האבא מתנהג בדרך הנכונה והאמא מתנהגת כמו שצריך, גם הילדים שלהם גדלים ומתחנכים כראוי. כמובן שיש יוצאים מן הכלל, וכל ילד הוא עולם בפני עצמו, אבל בדרך כלל רואים שהילדים צועדים בעקבות ההורים. כשכתוב 'אברהם הוליד את יצחק' הוא קודם־כל הפך את עצמו ל'אברהם' והיה צדיק בכל דרכיו, ורק כך הוא 'הוליד את יצחק', זכה לבן קדוש וטהור כמו יצחק אבינו".

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא'-הרב יעקב לוסטיגמן]

* * *

דברי מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל הנ"ל נאמרו בכללות ההנהגה, אבל ניתן להוסיף על דבריו שאם ניכנס לפרטים נראה שהדבר הכי קריטי בחינוך הילדים הוא השלום וההערכה הקיימים בין ההורים, וככל שההורים משקיעים יותר בענין זה - כך ילדיהם יוצאים יותר מחונכים ויותר בריאים וחזקים בנפשם וזוכים ההורים לרוות מהם נחת מלא חופנים...

* * *

בגמ' מסופר (יבמות סג.) על התנא הקדוש רבי חייא, שכל דבר שהיה רואה והיה סבור שיכול לשמח את אשתו היה צורר בסודרו ומביא לה. הגאון רבי **חיים פינחס שיינברג** זצ"ל נהג גם הוא בדרך זו. תמיד הייתה מחשבתו במה יוכל לשמח את אשתו ולהכיר לה טובה על מסירות נפשה עבורו. בכל שמחה שהשתתף היה נוטל איתו פרוסת עוגה או איזה דבר מאכל אחר ומביא לה; גם כאשר לא היה שם דבר מאכל שאוהבת היה מביא לה משהו מהשמחה, וכאשר היה שב לביתו נכנס במאור פנים ואמר: "רבעצן, הבאתי לך מהשמחה", כאומר 'גם כשהייתי בשמחה לא שכחתי ממך'...

במשך שנים רבות במוצאי יום הכיפורים לא היה מכניס לפיו דבר מאכל בישיבה, על אף שהיה משתהה בה זמן־מה, עד שהגיע לביתו לסעוד יחד עם הרבנית. בשנים האחרונות, כאשר ידע שהבדילו לה, היה טועם בישיבה וכשהגישו לו את צלחת העוגות היה מפריש כמה חתיכות, מסדר אותן יפה במגש, ואומר: "זה בשביל הרבנית", וכך היה נכנס הביתה, כשהוא עדיין לבוש קיטל ועטור בטלית וכל מראהו כמלאך ה' כשבידו מגש העוגות, וכשנכנס פנה אליה וקרא בשמה ואמר לה: "זה הבאתי במיוחד עבורך...", אשרי עין ראתה זאת!.

עד כמה גבהה עבודה זו בעיניו? לפעמים שכחו להביא עוגה מהשמחה וביקש לשוב לאולם להביא... אירע פעם שהגיעו לדלת הבית ורבינו פנה למי שליווהו באותו יום, רבי מאיר שמעון קלמנוביץ, ושאל: "היכן העוגות?", והשיב שנשארו ברכב. אמר רבינו: "אני ממתין". צריך היה לרדת לביתו של רבי אסא, שגר באותו בנין, לקחת ממנו מפתחות ומשם לרדת למטה להביא מהרכב את העוגות, ורבינו נותר לבדו בחדר המדרגות, עומד וממתין לעוגות. כשהגיעה סוף סוף צלחת העוגות, החל לסדרן יפה בצורה מסודרת עם המפיון שייראה יפה, וכך נכנס הביתה ופנה לרבנית: "רעבעצן, איך העב גיטראכט אף דיר, און עפעס געבריינגט! [חשבתי עלייך והבאתי לך משהו מהשמחה!].

עד כדי כך, שבשנים שהיה טס לחוץ לארץ בלעדיה היה לוקח מהשוקולד שחילקו הדיילים בטיסה והיה צוררו בתיקו, באומרו: "אביא זאת לרבנית כשאחזור", וגם כאשר לפעמים מדובר היה על שבועות ארוכים. גם בשנים האחרונות, כשניזונה רק בהזנה מלאכותית, המשיך להביא לה דברים למרות שבין כה וכה לא תאכל. חשוב היה לו שתדע שהוא זוכר אותה גם כשאינו בבית.

כמו כן, כשנכנסו תלמידים מהישיבה או תלמידים ותיקים ובישרו על שמחות בביתם וכדו', דאג תמיד לשתף אותה בכל העניינים שניתן היה, והיה מבקש שייכנסו אליה

במטבח ויספרו לה וכדו'. לפעמים קרא לה: "תראי תראי באשע איזה ילד צדיק ומתוק...".

* * *

בהכירו את הרבנית ידע את טבעה מה היא אוהבת ומה אינו רצוי לה, והקפיד מאוד שהכל יהיה כרצונה. לדוגמה, הקפיד מאוד להחזיר כל דבר למקום, ועוד כל מיני הנהגות שלפעמים יכלו לתמוה מדוע מקפיד לעשות זאת או למה באופן זה דווקא, והתשובה היתה: "זה מה שטוב לרבנית...".

פעם פתח צוהר למבטו זה. היה זה כשאברך מקורב מאוד סיפר לו בתוך שיחה, שאשתו אומרת לו שהגיע הזמן להחליף את החליפה. התלמיד ידע עד כמה רבינו זהיר באיסור 'בל תשחית' וטען שאין שום סיבה להוציא את החליפה משימוש תמידי כאשר זו מצוינת. אמר לו רבינו: "אינני מבין אותך, אם אשתך מבקשת ממך וזה כה חשוב לה, לא צריך להחליף בגלל החליפה אלא בגלל שזה חשוב לה. אם היא מתביישת מזה, זה עצמו סיבה...".

* * *

הנהגתו בעניין זה היתה לסמל ודוגמה לתלמידי הישיבה. סיפר אחד התלמידים: ידוע היה בקרב התלמידים איזה יחס שלילי יש לרבינו למושג ששמו 'עיתון', שכל מהותו ועניינו להעביר את הזמן, הדבר היקר ביותר בחיי האדם. דבר זה בא לידי ביטוי כשדיברו איתו שאולי יכניסו לעיתון דבר־מה, סירב ואמר בנחרצות שלא רוצה חלק בביטול תורה וכדו'. משום כך התפלא תלמיד שכאשר סיפר פעם לרבינו שבעיתון פלוני נדפסה תמונתו משתתף בכנס מסוים, הביע התעניינות ואף ביקש שאם יזדמן לו אותו עיתון ישמח שיביאנו לו... כשראה התלמיד שרבינו מתעניין בזה, החל מפעם לפעם לספר לרבינו שהיה כתוב שרבינו דרש שם והספיד שם ופסק כך וכך, ורבינו מצדו ביקש ממנו אם יכול להשיג לו זאת... אותו תלמיד התפלא מאוד בלבו: הלוא כל מי שהכירו ידע עד כמה הוא חס על כל רגע מזמנו לנצלו לשקידת התורה וחוץ מזה שום דבר לא תופס מקום בראשו, ואינו סובל את המושג עיתון, אם כן מדוע הוא מבקש להביא לו את התמונות והידיעות שהתפרסמו?!. בהזדמנות אזר עוז ושאל את רבינו לשם מה הוא זקוק לכך?. חייך רבינו ואמר: "אני עצמי אכן לא צריך לזה, אבל הרבנית שמחה מזה וברצוני לשמחה, וכאשר אתה מביא לי זאת אני מביא לה כדי לשמחה".

* * *

כראש ישיבה, רב פוסק הלכה ומנהיג, היה רבינו מוקף תמיד שואלים שבאו לדבר אתו בלימוד, לברר אצלו שאלות בהלכה, מבקשי עצה וברכה, ובכל פעם שיצא מהישיבה או הלך לשמחה וכדו' היה מוקף בעמך בית ישראל. בכל ההמולה הזו לא שכח אף פעם לשים לב אם חרג ולו בזמן קצר מהזמן בו הוא אמור להופיע בביתו, ואז לדאוג להתקשר ולהודיע שהוא מאחר. לא אחת, כאשר לא השיגו טלפון וכדו' ואמרו לו שהרבנית ודאי אינה דואגת שהרי יודעת שהרב מתעכב מעט, הוא לא היה רגוע וביקש שיודיעו לה. אברכים שפגשוהו כשפנה לצאת מהישיבה וביקשו לשאול שאלה שלקחה כמה דקות נענו בהסכמה, אך ראו שקודם לכן התקשר לרבנית והודיע לה שהוא מאחר מעט. היה בכך משום חינוך לאברכים בענין זה...

כאשר היה חוזר מחוץ לארץ והמוני בחורים ואברכים המתינו לו, ידעו כולם שברגע שירד מכבש המטוס יתקשר מיד להודיע בבית שהגיע. וסיפר רבי אברהם מילר, שאירע פעם שלא ענתה וניסה כמה פעמים, וגם כאשר היו במרחק של כמה דקות מהבית התקשר כדי להקדים ולשמחה כמה דקות קודם ולהרגיעה שירד מהמטוס בשלום.

* * *

תלמידים שנכנסו לבית בימי הקיץ התקשו להבין כיצד אפשר ללבוש כל כך הרבה טליתות בלי שיהיה בבית מזגן לצינון מזג האוויר הלוהט. פעם אחת עמדו והתקינו מערכת מיזוג אוויר שתקל עליו את כובד הציציות, אולם רבינו לא מיהר להדליק את המזגן, ובכל פעם היה אומר לשאול את הרבנית אם זה לא מפריע לה. ואכן, ברוב ימיה חש שזה מפריע לה ולא הסכים שידליקו אותו אלא א"כ לא שהתה בבית באותו זמן.

* * *

לפעמים לא חש בטוב וקשה היה לו לאכול, אך היות וטרחה בהכנת הארוחה עבורו, זירז עצמו לאכול למרות זאת. פעם שב מהישיבה ולא חש בטוב, וכשבא מצא שהכינה לו אוכל על השולחן. ישב שם תלמיד אחד ורבינו אמר לו שאינו חש בטוב, וביקשו בתחנונים שיאכל את האוכל כדי שכשהרבנית תחזור לא תצטער שלא אכל. כמו כן הקפיד לא לצאת מהבית בלי לברכה לשלום, וכששב מהישיבה, גם אם היה עייף או מוטרד, נכנס תמיד במאור פנים.

למרות שתמיד היה מדקדק וברור את מילותיו, בכל זאת ראו אצלו זהירות מיוחדת כלפי הרבנית שלא ישתמע מדבריו שמץ של פגיעה בה, ואפילו שלא יישמע שום צד חסרון, רק בנעימות ודרך חיבה. ניכר היה שחשב הרבה קודם שמשיב לה תשובה שלא ייגרם לה שום עוגמת נפש.

פעם נתבקש על ידי אחד השואלים לשמור פרט מסוים בסוד. כשנודע לו שהדבר החל להתפרסם ירד במיוחד לביתם ששכן באותו בנין לשאלם האם ניתן לגלות העניין לרבנית, כי חשש שתדע וייגרם לה מכך צער שלא סיפר לה.

* * *

מאז שניתן היה להתפלל בכותל המערבי, מנהגו היה ללכת ברגליו להתפלל את תפילות השחר של ימי ר"ה ויוהכ"פ ליד

שריד בית מקדשנו בכותל המערבי עם הנץ החמה כהרגלו. שנה אחת התעוררה הרבנית לפנות בוקר וביקשה שיישאר להתפלל בשכונה, שלא יטריח עצמו מוקדם כל כך. השיב לה רבינו שאם תבקש שלא ילך אז הוא לא ילך, אך הסביר לה עד כמה שזה חשוב לו, עד שנחה דעתה והסכימה. לשנה אחרת חשש שאינה מעוניינת למרות שכאשר דיבר אתה הסכימה, והחליט לערוך גורל הגר"א [עד כמה שידוע זו הפעם היחידה שערך גורל הגר"א]. ואכן, בגורל יצא הפסוק 'ה' עוז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום', ופירש רבינו את התשובה בתרתי: גם שתהיה לו הסייעתא דשמיא שיהיה לו כוח ללכת - "ה' עוז"; וכן שאין לו לחשוש על שלום ביתו - "ה' יברך את עמו בשלום", ולכן הלך.

* * *

היכי דמי סבלנות? כידוע, בימי חנוכה היו מגיעים רבים מתלמידי הישיבה לראותו מקיים את המצווה. מספר הרה"ג רבי אברהם אבא אורבך: פעם הגיע זמן השקיעה, ורבינו שהידר לא לאחר מזמן השקיעה ניגש להדליק בלהט שבער בו לעת קיום מצוות ה'. לפתע פנתה אליו הרבנית ושאלה: "האם אוכל עוד להתפלל מנחה?", הניח רבינו את הנר מידיו ואמר לה שתוכל להתפלל. באותו יום למדו התלמידים לימוד כפול ומכופל, לא רק איך מקיימים מצווה חביבה כהדלקת הנר, אלא איך מכבדים את האשה, גם כאשר לכאורה זה סותר מעט את ההידור שהיה רגיל בו. בפעם אחרת אירע מקרה הפוך: כדרכו היה לומד עד הרגע האחרון. פעם, כמה דקות טובות קודם לכן אמרה לו הרבנית בטעות שכבר הגיע הזמן להדלקה. הציץ רבינו בשעונו והבחין בטעותה, למרות זאת לא אמר מילה. הוא קם מיד ואמר: "כן, כן", ניגש ליד המנורה והשתהה בהכנות שונות עד שהגיע הזמן.

* * *

סיפר אחד השכנים: "בשעתו הייתי אחראי על ועד הבית, ופעם היה ספק באיזה עניין ונכנסתי לדון עמו את הפרטים. השאלה הייתה האם רבינו צריך לשלם, אולם לא הייתה זו שאלה של טענות רק שאלה הלכתית, האם ועד כמה על רבינו לשאת בנזק מסוים שאירע. רבינו דן אתו בהלכה והציע את פרטי ההלכה בעניין, מהם עלה שאינו צריך לשאת בתשלום. לפתע עברה הרבנית שם ושמעה מעט מדבריו ואמרה: 'אנחנו צריכים לשלם'. שתק רבינו מיד ולא דן יותר בעניין, הוציא מכיסו ושילם".

* * *

את שיא דרגתם המופלאה בהשראת השכינה ע"י כבוד הדדי - ראו בשנים האחרונות, עת הפליגו בזקנה; ודווקא בגיל זה שבדרך הטבע כל אחד עסוק במכאוביו, דווקא אז ראו איך דואגים הם אחד לשני, ולא זו בלבד אלא גם בזמן כזה שלא כל כך שמעו, הרגישו בעצמם זה את רצונו וצרכיו של רעהו. אחד מבני הבית מתאר זאת כך: "מאז שנכנסתי לשמש בקודש בבית רבינו לא ראיתי מעולם שום ויכוח ביניהם, רק ויכוח אחד אני זוכר. היה זה כאשר פעם שניהם נצרכו לי באותו זמן, ולא ידעתי למי ללכת ראשון. נזכרתי באותו רגע שנכתב בשו"ע שבשימוש - האב קודם לאם, לכן ניגשתי לרבינו לעזור לו. שאלני רבינו: 'מה ביקשה הרבנית ממך', עניתי לו שצריכה את עזרתי. אמר לי רבינו: 'אם כן למה אתה מגיע אלי? לך תעזור לה'. ניגשתי לרבנית וגם היא שאלה אותי: 'מה הרב ביקש ממך', והשבתי לה שהרב צריך את עזרתי. השיבה לי הרבנית: 'למה אתה מגיע אלי? לך תעזור לו'. כך הלוך וחזור מרבינו לרבנית שכל אחד שולח אותי לעזרת השני. זהו הוויכוח היחידי שזכור לי. בכלל, כשהיו באים לעזור לו במשהו היה תמיד אומר: 'האם הרבנית לא צריכה משהו?'".

[מתוך הספר 'מגדלתו ומרוממתו']

וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים (כה, כז)

תם - אינו בקי בכל אלה, אלא כליבו כן פיו (רש"י)

אחד מראשי מוסד אחד בצפון הארץ ביקש לארוז את חפציו ולצאת למסע לחו"ל לטובת תלמידיו. פנה אפוא לאחד הרבנים המכיר היטב את מוסדותיו וביקש ממנו מכתב תמיכה. כמובן, ניאות הרב מיד והתיישב לכתוב מכתב תמיכה נלהב ביותר. לקח את המכתב, ירד עמו לערי המרכז, וביקש להוסיף את ברכת גדולי ומאורי הדור עבור המוסדות. ואכן, גדולי ישראל, ובראשם מרן **הגראי"ל שטיינמן** זצ"ל, צירפו חתימתם למכתב. עם מכתב זה יצא אותו ראש מוסד אל הגולה, ואף שב כאיש בשורה שהצליח לגייס תרומות נכבדות. חלפו שנתיים ימים ונפלה החלטה: צריך לנסוע שוב אל הגולה, להביא מזור אל היושבים בארץ הקודש. ובכן, לא מן הראוי להביא מכתב ישן מלפני שנתיים, ויש לערוך מכתב חדש. פנו שוב אל אותו רב. ביקש הרב להעתיק את מכתב הקודש מילה במילה עם התאריך החדש, וצירף חתימת ברכתו. נטלו את המכתב ואצו רצו לבתי זקני הדור לבקש את צירוף ברכתם המחודשת. ואכן, גדולי ישראל שבו וצירפו את חתימתם. אך בביתו של מרן קרתה ההפתעה: "איני חותם!", פסק. התגובה הנחרצת הפליאה מאוד את הנוכחים. ניסו בכה ובכה, אך רבינו בשלו. חזר ואמר פעמים מספר: "מעולם לא חתמתי על מכתב זה וגם לא אחתום עליו עכשיו". פלא פלאות. התברר כי הרב הנ"ל ברוחב לבו הוסיף במכתב השני מילה אחת: 'מוסד חשוב **ביותר**', ועל כך לא הסכים רבינו לחתום. "מוסד חשוב? בסדר. מוסד חשוב ביותר? איני מכיר את המוסד שלכם מספיק בשביל שאכתוב כך... לא ייתכן אפוא", אמר רבינו בוודאות, "שחתמתי אי פעם על מכתב כזה!".

* * *

גביר אמריקאי תרם שני מיליון דולר לארגון מסוים. ביום מן הימים ערך הגביר חתונה לבנו. רבני הארגון, אשר ביקשו

לכבדו, כתבו לו מכתב הוקרה וברכה. אחד מהם אף העלה רעיון לצרף לחתימותיהם של הרבנים גם את חתימתו של רבינו, ונציגי הארגון באו לבקשו שיעשה זאת. רבינו נענה לבקשתם וחתם. ראו הנציגים כי טוב, והחליטו על רעיון חדש – שרבינו יכתוב את המכתב כולו בכתב ידו. לדבריהם, באופן הזה יתכבד הגביר במיוחד. רבינו היה נכון גם לכך. אם יועיל העניין במשהו לארגון החשוב, גם טרחה זו ישרה בעיניו. הוא ישב והעתיק, עד שהגיע למשפט שבו נכתב "וכידוע, מי שדואג לילדים של הקב"ה, הקב"ה דואג לילדים שלו". בשלב זה עצר את הכתיבה והעיר: "משפט כזה איני כותב". תהו הנציגים, מה פסול יש בו? הלוא הרב מבריסק אמרו?!. אמר להם רבינו: "זהו משפט של שקר וחנופה! כל חיי אני מנסה להתרחק משקר וחנופה, וכעת אתם רוצים להכשילני בזה?!". כעת התגברה תמיהתם: "יהודי נותן שני מיליון דולר, ושקר וחנופה לכתוב עליו שהוא דואג לילדים של הקב"ה?!". ראה רבינו שאינם יורדים לסוף דעתו והסביר: "כמה מדברים שיהודי זה הרוויח השנה?". "70 מיליון דולר", השיבו הנציגים. "מה עושה אדם עם 70 מיליון דולר?", תמה רבינו, והמשיך: "הוא תרם שני מיליון ל... חצי מיליון לארגון פלוני, ועוד רבע מיליון למוסד אלמוני. בסך הכל הגיעו תרומותיו לסכום גדול של שלושה מיליון. יפה, אבל נשארו לו עדיין 67 מיליון דולר. מה הוא אמור לעשות בהם?!. לאדם רגיל באמת אין מה לעשות עם סכום כזה, אבל לילדים של הקב"ה יש הרבה דברים טובים שהיו יכולים להיעשות ב־67 מיליון דולר... "אילו היה אותו גביר משאיר אצלו שלושה מיליון ונותן לילדים של הקב"ה את כל השאר, יכולים היינו לכתוב עליו שהוא 'דואג לילדים של הקב"ה'; אך כל עוד עשה ההיפך, אין הדברים הללו אלא חנופה ושקר...".

* * *

אם כבר מדברים על תמימות ואמת, ישנה תופעה שאנשים נוטים להסתתר מאחורי כל מיני סיבות רוחניות, בה בשעה שהבעיה האמתית המפריעה להם נראית כאילו אינה מעניינם כלל. אדם צריך לחנך את עצמו לנהוג בכנות וביושר ולא לשקר על עצמו ולחיות בדמיון כאילו הוא בעל דרגה.

* * *

מוסד מסוים העוסק בקירוב ילדים לערכי היהדות, עמד בפני סכנת סגירה בשל חוסר תקציב. המורות בבית הספר, שכמעט כולן היו נשות אברכים, חששו, ובצדק, לפרנסתן, ובעליהן התארגנו להגיע ביחד לבית רבינו ולבקשו להפעיל השפעתו כדי שהמוסד לא ייסגר. אחד האברכים פתח ואמר: "רבינו, אם ייסגר המוסד הזה, מאה ילדים לא יידעו מה זה 'שמע ישראל'". שמע מרן ושתק, וניכר היה כי הדברים אינם מתיישבים על לבו. המשיך האברך ותיאר את ההפסד הרוחני של הבנות הלומדות במוסד במקרה שיינעלו בפניהן שערי בית הספר, אך עדיין לא נראה היה כי דבריו נופלים על אוזניים קשובות. בשלב זה התערב אברך נוסף ואמר: "רבינו, בבית הספר הזה יש למעלה מעשר מורות שהן נשות אברכים! מי שיזכה להחזיק מוסד כזה הוא כמי שמחזיק כולל!". נפנה אליו ראש הישיבה ואמר: "כעת שמעתי את האמת. אכן, צודקים אתם, פרנסת עשר משפחות אברכים היא סיבה מספקת כדי לפעול למען העניין!...".

* * *

לקח גדול בענייני הדיוק המוחלט בכל מילה היוצאת מן הפה למד מקורבו של רבינו, לאחר שנכנס אליו בלוויית גביר נכבד. אותו מקורב ביקש ברכה עבור הגביר, והוסיף כי בשנה האחרונה תרם אותו עשיר 20 מיליון דולר לעניי ארץ ישראל בלי שאף אחד יידע על כך. הגיב רבינו: "זה לא נכון". הלה התפלא ואמר: "הלוא רק אני יודע את הסכום שתרם!". נענה רבינו לעומתו: "אמרת שאף אחד לא יודע מכך, זה לא נכון. הנה, אני כבר יודע מזה...".

* * *

סיפר הרה"ג רבי **שלמה לוינשטיין** שליט"א: "פעם אחת אמר לי מרן, "אנשים עושים הכל 'לשם שמים'. תשאל בן אדם למה עשית את מה שעשית? תקבל תשובה: 'לשם שמים'. הלה פותח ישיבה 'לשם שמים', והלה מחבר ספר 'לשם שמים'. זה מתפלל 'לשם שמים', וזה מקיים מצוות 'לשם שמים'. גם כשאנשים רבים ביניהם - המריבה היא 'לשם שמים' כמובן... ונפקא מינה גדולה יש בדבר: כיון שהמריבה היא 'לשם שמים' - כל אחד מהצדדים טוען: 'איני רשאי לוותר! בשלמא על כבודי הייתי מוותר, אבל על כבודו של הקב"ה? חס וחלילה'...".

"וכך, אנחנו מרמים את עצמנו!", סיים ראש הישיבה את דבריו, "הלוואי ואחוז אחד מכל מה שאנחנו עושים היה באמת לשם שמים...".

"באחת מנסיעותיו לארצות הברית", כך סיפר לי בן־דודי, "הם טסו במטוסו הפרטי של ר' שמעון גליק ועברו מעל מפלי הניאגרה. רבי שמעון ניגש לבן־דודי ואמר לו שיגיד לראש הישיבה שכדאי מאוד לעבור לצדו השני של המטוס משום שמשם ניתן לראות את המפלים המרהיבים, שהם ממש 'פלאי הבריאה'... אסור לפספס דבר כזה... זה ממש לראות 'כבוד שמים'. ניגש בן־דודי למרן ראש הישיבה זצוק"ל ומסר לו את הדברים. הוא קם, עשה פסיעה אחת, ומיד שב לאחוריו והתיישב במקומו. "מדוע ראש הישיבה לא הולך לראות את פלאי הבריאה", שאל אותו בן־דודי. "אכן קמתי לראות את 'פלאי הבריאה', אלא שאז הרהרתי בלבי: אהרן! שוב פעם אתה מרמה את עצמך? האם באמת אתה הולך לראות את 'פלאי הבריאה', או שמא הולך אתה לספק את יצר הסקרנות שלך? אהרן, תאמר את האמת! 'פלאי הבריאה' או 'סקרנות'?... והתיישבתי...".

[מתוך ספר 'ומתוק האור'-'פניני הגראי"ל']